

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

# NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft:** - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 oktober 1979 houdende toekenning van een eindejaarstoelage aan sommige titularissen van een ten laste van de Schatkist bezoldigd ambt wat betreft het gebruik van de eindejaarstoelage voor fietsleasing  
- Tweede principiële goedkeuring

## Samenvatting

Dit voorontwerp van besluit creëert de mogelijkheid voor personeelsleden in het onderwijs, met uitzondering van de universiteiten, om op vrijwillige basis een gedeelte of het geheel van hun eindejaarstoelage om te zetten in een theoretisch budget. Binnen dit budget kan het personeelslid vervolgens kiezen voor voordelen in het kader van fietslease.

## 1. SITUERING

### A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming

Beleidsveld:

Beleidsmatige doelstelling:

### B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2024/97 van 21 maart 2024.

De inspectie van financiën verleende op 12 april 2024 een gunstig advies (KS/2024001526)

De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 18 april 2024.

Het voorontwerp van besluit werd een eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 26 april 2024 met het oog op onderhandelingen (VR 2024 2604 DOC.0567/1BIS en VR 2024 2604 DOC.0567/2BIS).

De onderhandelingen vonden plaats op 30 april 2024. Deze onderhandelingen werden afgesloten met een protocol van akkoord in het Vlaams Onderhandelingscomité voor de Basiseducatie en het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs en het Universitair Ziekenhuis Gent en met een protocol van gedeeltelijk akkoord in de gemeenschappelijke vergadering van het sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten en van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs.

De protocollen van de onderhandelingen vindt u als bijlage:

- het protocol van 13 mei 2024 met nummer 257 voor de onderhandelingen in een gemeenschappelijke vergadering van het sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten en van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs;
- het protocol van 13 mei 2024 met nummer 141 voor de onderhandelingen in het Vlaams Onderhandelingscomité voor de Basiseducatie, bedoeld in het decreet van 23 januari 2009 houdende oprichting van onderhandelingscomités voor de basiseducatie en voor het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs;
- het protocol van 13 mei 2024 met nummer 139 voor de onderhandelingen in het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs en het Universitair Ziekenhuis Gent, vermeld in de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, Deel 5 Rechtspositieregeling van het personeel, Titel 4 Medezeggenschap.

## 2. INHOUD

### A. ALGEMENE TOELICHTING

Om personeelsleden te stimuleren hun woon-werkverplaatsingen geheel of gedeeltelijk met de fiets te doen in plaats van met de auto biedt de federale overheid al een aantal jaar, naar analogie met bedrijfswagens, een fiscaal voordeel voor het gebruik van bedrijfsfietsen. Via het systeem van fietsleasing kan een personeelslid een deel van zijn of haar verloning gebruiken om via de werkgever een fiets te leasen. Het maakt daarbij niet uit om welk type fiets het gaat. Na afloop van het leasingcontract kan het personeelslid de bedrijfsfiets overnemen tegen een vooraf bepaalde restwaarde van de fiets. Wanneer het personeelslid de bedrijfsfiets effectief gebruikt in het kader van de woon-werkverplaatsingen moeten er geen RSZ-bijdragen en bedrijfsvoorheffing op het gebruik van de fiets betaald worden. Het gebruik van een leasefiets is dus zowel voor de werkgever als voor het personeelslid voordelig en is bovendien ook nog goed voor het milieu.

De Vlaamse overheid hecht veel belang aan een duurzame mobiliteit van de personeelsleden van het onderwijs. Bij de meeste personeelsleden in het onderwijs is het zo dat hun werkplaats niet al te ver van hun woonplaats verwijderd is. Almaar meer werkgevers bieden hun personeelsleden de mogelijkheid een bedrijfsfiets te leasen. Ook vanuit scholen en hun personeelsleden wordt er regelmatig de vraag gesteld om fietsleasing ook in het onderwijs mogelijk te maken. De meest voor de hand liggende manier om dit te realiseren is om personeelsleden de kans te geven een deel of het geheel van hun eindejaarstoelage te gebruiken als budget voor fietsleasing. Dat wordt met het voorliggende ontwerp van besluit mogelijk gemaakt.

Het besluit regelt onder welke voorwaarden een personeelslid een deel of het geheel van de eindejaarstoelage kan omzetten in een budget voor fietsleasing. Daarbij moet rekening gehouden worden met het feit dat de verloning van een personeelslid en dus ook de eindejaarstoelage wordt uitbetaald door de agentschappen AGODI<sup>1</sup> en AHOVOKS<sup>2</sup> en niet door het bestuur dat de werkgever van het personeelslid is. De agentschappen blijven instaan voor de uitbetaling van de eindejaarstoelage. Het is daarentegen de werkgever die bij een leasingmaatschappij een contract voor het leasen van fietsen afsluit en aan die maatschappij de bedragen betaalt die nodig zijn voor het gebruik van een leasingfiets. Noch de agentschappen, noch een andere dienst van de Vlaamse overheid komen tussen in de administratieve afhandeling van het leasingcontract. Dit is uitsluitend de verantwoordelijkheid van de werkgever.

## B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

### Artikel 1

Dit artikel voegt de definitie van bestuur en van instelling toe die verder in het besluit gebruikt wordt. Wat de instellingen betreft, gaat het concreet om:

- scholen van het basis- en secundair onderwijs;
- academies voor deeltijds kunstonderwijs;
- centra voor volwassenenonderwijs;
- centra voor basiseducatie;
- centra voor leerlingenbegeleiding en in voorkomend geval hun permanente ondersteuningscel;
- gesubsidieerde pedagogische begeleidingsdiensten, zoals bedoeld in artikel 14 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs;
- internaten;
- leersteuncentra;
- hogescholen;
- universiteiten voor wat de personeelsleden in het integratiekader betreft.

Bij de hogescholen vallen het begrip “instelling” en het begrip “bestuur” samen. In het niet-hoger onderwijs daarentegen vallen er meestal meerdere instellingen onder een bestuur. Het bestuur is de werkgever van een personeelslid. Het zal dan ook het bestuur zijn dat een overeenkomst met een leasingmaatschappij afsluit en voor de administratieve afhandeling voor de overeenkomst moet zorgen.

### Artikel 2

Dit artikel voorziet de mogelijkheid dat de eindejaarstoelage niet enkel in contanten kan worden uitbetaald maar ook geheel of gedeeltelijk kan worden omgezet in een theoretisch budget waarbinnen het personeelslid vervolgens kan kiezen voor voordelen in het kader van fietsleasing. Het is de vrije keuze van een personeelslid om al dan niet te kiezen voor fietsleasing. Het kan hier op geen enkele manier toe verplicht worden. Om te vermijden dat er al sociale zekerheidsbijdragen en bedrijfsvoorheffing op de eindejaarstoelage betaald zijn, kan een personeelslid maar afstand doen van het geheel of gedeelte van de eindejaarstoelage dat nog niet is opgebouwd. Vandaar dat als een personeelslid het geheel van de eindejaarstoelage wil omzetten in een theoretisch budget, de beslissing om afstand te doen van de uitbetaling van de eindejaarstoelage moet genomen worden vóór het begin van de referentieperiode.

Bij personeelsleden in het niet-hoger onderwijs die bij meerdere onderwijsbesturen tewerkgesteld zijn, wordt de eindejaarstoelage als een geheel berekend en toegekend en niet per tewerkstelling apart. Een personeelslid dat in het niet-hoger onderwijs bij meerdere onderwijsbesturen tewerkgesteld is, kan er dan ook voor kiezen de eindejaarstoelage die over meerdere instellingen berekend is in te zetten voor de fietsleasing. De voorwaarde is dan wel dat het betrokken

---

<sup>1</sup> Agentschap voor Onderwijsdiensten

<sup>2</sup> Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen

instellingsbestuur dit toelaat. Er kan wel maar een overeenkomst voor het leasen van een fiets afgesloten worden binnen het gehele niet-hoger onderwijs.

De mogelijkheid om het geheel of een deel van de eindejaarstoelage om te zetten in een theoretisch budget is aan een aantal voorwaarden verbonden:

1. In de eerste plaats moet het bestuur een regeling voor de leasing van bedrijfsfietsen hebben.
2. In de tweede plaats moet het personeelslid onder het toepassingsgebied van de regeling van het bestuur voor de leasing van bedrijfsfietsen vallen.
3. In de derde plaats moet het personeelslid onder de Belgische sociale zekerheid vallen.

De instellingsbesturen bepalen zelf of zij een systeem van fietsleasing willen toekennen en aan welke personeelsleden zij dit willen toekennen. Dat betekent dat een instellingsbestuur niet verplicht is een regeling voor fietsleasing uit te werken en dat zij, als zij dat toch doet, het toepassingsgebied uit artikel 2 verder kan afbakenen. De instellingsbesturen kunnen daarbij onder meer rekening houden met de stabiliteit en de omvang van de tewerkstelling. Een leasingscontract wordt immers voor meerdere jaren gesloten. Het voortijdig beëindigen van het contract zorgt voor heel wat bijkomende administratie. De instellingsbesturen moeten zelf bepalen in welke mate zij het risico op die bijkomende administratie willen nemen.

Wanneer personeelsleden niet aan alle voorwaarden voldoen, kunnen zij alleen een uitbetaling van hun eindejaarstoelage krijgen en kunnen zij geen beroep doen op een fietsleasing.

Indien de leasingprijs lager is dan het fietsleasebudget, wordt het saldo uitbetaald als toelage. Deze toelage wordt dan betaald met volledige inhouding van de RSZ en toepassing van het exceptioneel tarief van bedrijfsvoorheffing. Indien de leasingprijs hoger is dan het fietsleasebudget, wordt het nog benodigde budget door het bestuur aan het personeelslid gefactureerd. Deze administratieve afhandeling moet door het bestuur geregeld worden. De agentschappen komen hier niet in tussen.

### Artikel 3

Artikel 9 van het koninklijk besluit van 23 oktober 1979 bepaalt dat het ministerie of de dienst die instaat voor het uitbetalen van het loon van het personeelslid, dit is AGODI of AHOVOKS, ook instaat voor de vereffening en de betaling van de eindejaarstoelage. In afwijking daarvan bepaalt het nieuwe artikel 9bis in het koninklijk besluit dat het de instelling is die de facturen voor het leasecontract uitbetaalt. De middelen voor het betalen van de facturen zullen door AGODI of AHOVOKS op basis van de informatie die de agentschappen van een instelling gekregen hebben, aan de instelling uitbetaald worden. Dat betekent dat het instellingsbestuur tot de uitbetaling door het agentschap de facturen voor het contract zelf zal moeten betalen.

Om het agentschap in staat te stellen de nodige berekeningen op de eindejaarstoelage van een personeelslid uit te voeren, moet het over een aantal gegevens beschikken. Om welke gegevens het gaat en hoe de verrekening van de eindejaarstoelage precies zal gebeuren, moet niet in dit besluit opgenomen worden omdat het dit louter betrekking heeft op de praktische procedure. De praktische uitwerking van het omzetten van het geheel of een deel van de eindejaarstoelage in een budget dat voor fietsleasing kan gebruikt worden, zal in onderling overleg tussen de agentschappen en het onderwijsveld vastgelegd worden.

### Artikel 4

De datum van inwerkingtreding van het besluit is 1 september 2024. Dit heeft te maken met de verwijzingsperiode voor de berekening van de eindejaarstoelage. Voor personeelsleden die uitsluitend een benoeming hebben, loopt de verwijzingsperiode van januari tot en met september. Voor personeelsleden die tijdens het schooljaar diensten hebben verricht als tijdelijk personeelslid komt de verwijzingsperiode echter overeen met het schooljaar. Dit geldt ook voor benoemde personeelsleden die daarnaast een opdracht als tijdelijke hebben of in de loop van het schooljaar een opdracht als tijdelijke opnemen. Om zeker te zijn dat alle personeelsleden tijdig voor de start van de verwijzingsperiode kunnen beslissen om al dan niet in het systeem van fietsleasing in te

stappen, is de datum van inwerkingtreding ten vroegste 1 september 2024. Voor de duidelijkheid van de regelgeving geldt deze datum van inwerkingtreding ook voor de personeelsleden van de hogescholen.

Naar aanleiding van de hierboven vermelde onderhandelingen zijn de volgende wijzigingen aangebracht:

- aan de definitie van “instellingen” zijn de universiteiten toegevoegd voor het personeel in het integratiekader zodat deze personeelsleden indien gewenst door de instelling ook van fietsleasing kunnen gebruikmaken;
- er is verduidelijkt dat de regeling rond fietsleasing wordt vastgelegd na onderhandelingen in het bevoegd lokaal comité in plaats van na overleg;
- er is verduidelijkt dat de verrekening van een te hoog of te laag leasebudget jaarlijks gebeurt.

Er werd niet ingegaan op de vraag om ook de vastbenoemde personeelsleden in het transitiekader van de welzijnsinstellingen in het toepassingsgebied op te nemen omdat deze personeelsleden niet meer tot het beleidsdomein onderwijs behoren, ook al gelden voor hen als overgangsmaatregel wel nog de regels uit de rechtspositiedecreten onderwijs.

### **3. BESTUURLIJKE IMPACT**

#### **A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID**

Er is geen impact op de onderwijsbegroting.

De administratieve verwerking van de fietsleasing – afsluiten leasingcontract, contacteren personeelsleden, ... - moet door de instellingen zelf gebeuren. De instellingen geven vervolgens de nodige gegevens door aan het bevoegde agentschap. De instellingen krijgen hiervoor geen bijkomende middelen.

Aangezien de agentschappen de eindejaarstoelage uitbetalen zullen er informatica-technisch een aantal aanpassingen aan het salarissysteem moeten aangebracht worden:

- er moet een nieuwe gegevensstroom uitgebouwd worden voor het meedelen van het flexbudget;
- er moet in de berekening van de eindejaarstoelage een verrekening van het flexbudget ingebouwd worden;
- er moet een nieuwe procesflow opgezet worden om het flexbudget dat van de eindejaarstoelage ingehouden is over te maken aan het bestuur;
- er wordt best een simulator gemaakt waarin personeelsleden een inschatting kunnen krijgen van het beschikbare flexbudget en een berekening kunnen maken van hun te verwachten eindejaarstoelage;
- het flexbudget moet op de salarisbrief zichtbaar zijn;
- er moet een uitsluiting van de fiscale en sociale aangifte ingebouwd worden.

De kostprijs voor de implementatie van de fietsleasing in het onderwijs wordt door AGODI geschat op een bedrag van 1 miljoen euro. Dit komt overeen met de omvang van een middelgroot IT-project. Deze middelen zullen via een herverdeling van de AGODI provisie verschoven worden naar ICT-middelen op het begrotingsartikel fc0-1FAD2ZZ-WT op de basisallocatie 1FA102 van AGODI.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 18 april 2024 op voorwaarde dat de benodigde kredieten nog worden herverdeeld naar het begrotingsartikel FC0-1FAD2ZZ-WT. De budgettaire impact moet worden opgevangen binnen deze nog te herverdelen kredieten.

## **B. ESR-TOETS**

De ESR-toets is niet van toepassing op dit voorontwerp van besluit, want dit dossier bevat geen pps-project of maakt geen alternatief gefinancierde investeringen mogelijk.

## **C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID**

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

## **D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN**

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

# **4. VERDER TRAJECT**

Het ontwerp van besluit zal, na principiële goedkeuring door de regering, voor advies voorgelegd worden aan de Raad van State, waarbij aan de Raad van State gevraagd wordt om dit advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen.

# **5. VOORSTEL VAN BESLISSING**

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- 2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand te gelasten om over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

3° haar toestemming te verlenen om onder voorbehoud van het advies van de Raad van State de dringende bepalingen van voornoemd voorontwerp van besluit mee te delen aan de betrokken onderwijsactoren.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS